

DISPUT. QUADRAGESIMA.

Vtrum vota vxoris quæcunque, etiam castitatis, de licentia viri, constante matrimonio emissis, possit idem vir irritare: atq; soluto matrimonio minime reuiuscant? Et quid de votis castitatis, religionis, matrimonij non ineundi, factis mutuo consensu, aut à viro ordinis sacri suscipiendo: à scemina vero castitatis, aut religionis, eodem communi placito emissis?

SUMMARIUM.

Quod sunt questiones disputande, n. 1.
An posse vir irritare vota vxoris alia a castitate voto, de sua licentia emissis? Referuntur duas sententiae, n. 2. & 3.
Poteat vir, & quilibet alius superior talia vota validè irritare, nec peccat subditus tunc non exequens vota, licet peccet superior, num. 4.
Idem dicendum est, licet votum sit reale, & licet sit implendum tempore solita subiectio nissima, 5. & ibi, remisive, quid de voto non menzendi?
Quid si superior dicit subditu, se concedere facultatem vovendi irrevocabilem? 6.
Qualiter peccet superior irritans absq; causa, vel causa illa? 7. Et quid distet inter illam dispensationem, & irritationem? n. 7.
Anteuenit superior illo voto, vel dare licentiam iterum ad exequendum, postquam semel irritauit? n. 8.
An si superior voti conscientia riteat, & dissimulet, conscientia confessus, ut iam non possit amplius absq; causa irritare? Ponitur opinio n. 9.
Poteat irritare, nisi revera conscientia. Et quid, si interius conscientia, at exterius soluta tenuis, causam? Et quid si subditus emissa iam voto pergit, licentiam ad rovendam tacito per errore voto, vel ad dandam rem illam tacito votando, vel sola licentia dandi emissa votum, an posse superior absq; causa irritare votum illud? n. 10.
An peccet subdisus absq; causa, vel de eius iussi, id dubius, petens a superiori irritationem voti quod de eius licentia emissa? n. 11.
Post rem voto promissam, traditam, nequit vir, aut superior reuocare, n. 12.
Quid re integra, nimirum, antequam subditus licentia vicens, voleat? n. 13.
An promissionem homini factam possit superior qui licentiam dedit, irritare? n. 14.
Soluuntur argumenta, n. 15.

Quadruplex inuoluitur difficultas seorsum disputanda. Prima, de irritandis alijs votis, dempto contentia voto. Secunda de ipso voto continentia. Tertia quando mutuo consensu fit. Quartà qualiter vota hæc irritata reuiuscant?

Qualiter prima, an posse vir irritare vota vxoris præterquam castitatis, de sua licentia emissis? Quidam negant eam potestatem. Ducuntur primo, quia ad voti fir-

An vir concedens licentiam vxori vovendi continentiam, possit votum irritare? Referuntur quadam opinio, n. 16.
Poteat perinde ac alia vota, n. 17 vbi, quid si dedit licentiam ad rovendam omnitudinem castitatem? & quid de voto non mentiendi. Soluuntur argumenta, n. 18.
Quid, si terg; coniux mutuo consensu vovit continentiam? Referuntur quadam sententia, n. 19.
Neuter potest tunc irritare, n. 20. & peccat contra infidem cognoscere vxorem in uitam, & ibi, quid de alijs votis eo tempore facit.
Quid, si fit votum m: uo confundit, ingrediendi religionem? Aut abstinet ab alio matrimonio in eundem, aut alterius coniugis, castitatis. alterius autem religionis, aut ordinis suscipiens? n. 21.
Quid, si eo voto emissa dant sibi iterum potestatem in corpus, an posse coniuges ea vota irritare, & semel facta irritari non possint, petendo, nec reddendo. Censetur amurque fibi iterum dare ius, petendo debitum? n. 22.

Soluuntur argumenta, n. 23. vbi, quid de alijs votis mutuo consensu facit?

An reuiuscant vota de licentia viri, aut alterius superioris facta, eius potestate soluta? Ponitur quadam sententia, n. 24.

Non reuiuscunt, n. 25.

Soluuntur argumenta, n. 26.

mita-

Disputatio Quadragesima.

mitatem in subdito nil desideratur preter superioris consensum: ergo illo accedit maner firmum, & irreuocabile. Secundum, quia licentia superioris concedit subdito dominium, & quasi possessionem actionis illius, ad quam est data licentia: cum virtute illius votum emiserit. Ergo neque superior reuocare. Tertius, quia promissio facta homini, & ipsi intimata, nequit si de superioris licentia est facta ab ipso irritari proprius ius homini asquiritur. Ergo nec facta Deo, quia statim ipsi cognita est: ob idem ius Deo acquisitum. Tandem, quia superior irritans votum praepiesset, subdito ne implesar, est culpa reus. Ergo illi non est audiendum. Hanc sententiam loquuntur in religionis superiori, tenet Ricardus, 4.d. 38, art. 4.q. 3. inde dubitat, an possit idem superior dispensare.

Alij dicunt nullum superiorem posse ea vota irritare, præter religiosi prælati respectu religiosorum. Sit Philiarctus de officio sacerdotis, tom. 1.p.2.lib.3.c.4.5. sed maior difficultas. Ductur, quia inter superioribus habentes potestatem dominiam ad irritandum vota, solus ille habet simul spiritualem: subdit tamen eum cui votum irritatur, teneri obediens. At fundamentum eius nullius est momenti. Quia ad irritandum nil conferit potestas spiritualis. Et si nomine irritationis, intellectu dispensationem: est valde imprædicta locutus.

Prima conclusio sit. Si vir, aut quicunque alius superior irritet vota de licentia sua à subditis emissis, valida est irritatio: & quanvis peccet vir, aut alius superior absque causa iusta irritans, at vxor, vel alius inferior, immunitis est culpa non fertando votum, quod semel iam irritatum non amplius obligat. Probarunt ex c. 30. Numeri. ibi. Si audient vir teneat, & in alteram diem distulerit intentiam, quicquid voverat, atq; promiserat, redet. Si autem contradixerit, postquam resciuit, portabit ipse iniuriam eis. Vbi quanvis non dicat expresse Scriptura, vxorem esse culpe immunit, dum viro contradicente non fertur votum, at tacite id significat, telle Caetano ibi, dum sit culpanum vxoris redundare in virum. Et ita intelligit eum locum. D. Aug. lib. 4.q. 59. in Numeros, &c. refertur: c. manifestum 33. q. 5. ibi. Nam cum ad peccatum eiusdem viri periret voverit lex, prius si permisit, & postea prohibuerit: & hoc tamen non dixit, quod mulier qua voverat, faciat. Et. D. Am-

tem,

tem, &c. d. 27. q. 1. ar. 4. vers. id autē. Barthol. à Ledesma dubio. 20. de matri. conclus. 1. Palacios. 4. d. 38. disp. 3. fol. 87. colum. 2. verl. porro autem. Stunica de voto q. 3. n. 62. Nieuia sum. tit. 135. Angles floribus. 2. p. q. de voto. art. 7. post. 9. diffusa tem. dubio. 1. Aragon. 2. q. 88. art. 8. fol. 1019. Valentia. 2.2. disp. 6. q. 6. de voto. pū & o. 6. q. 3. Emmanuel Sa sum. verb. votū, vbi de voti irritatione. s. irritans votū fina causa. Manuel. 2. tomo sum. c. 90. n. 5. Vega. 2. tomo sum. c. 129. casu. 22. & 91. Quid autem de votis tempore diuotij factis ab adultero, de licentia innocentis, dicā lib. sequenti, disp. 10. nu. 14.

Nec audiendā est Angles. n. praecedēti allegatus, restringens ad vota emissa de licentia superioris, pro tempore subiectionis: fecus de implendis cessante potestate superioris. Cū enim æquè possint maritus, & alii superiores ea vota irritare, perinde ac tempore subiectionis implenda (vt diximus disp. praeced. nu. 16.) non video cur nequeant validè vtracq; irritare, quanvis habita licentia facta sint. Nā ratio numero precedenti tradita, æquè haber locum in hoc casu. Nec etiam constituo discrimen quod hoc, inter vota realia, & personalia. Sed de veritq; idem dicendum est. Quia Doctores, num. praecedenti allegati indistinctè loquuntur: & textus, & ratio ibi adducta iudicem probant. Quid de voto non mentiri dīcam nu. 17.

Imdē idem credo, quanvis superior dicat subditū, se ilī concedere facultatem irreuocabilem adhuc enim valebit irritatio postea facta, & facultas reuocari poterit, quanvis superior potuerit, & voluerit exire subditū à sua potestate, quod illam rem promissam. Quia adhuc non acceptit subditū possessionem, nec dominium exemptionis illius, sed solum habet titulum, quo illam exemptionem comparare posse, quando faciat id quod requiriatur, nempe, cum votum exequatur.

Secunda conelusio. Peccat lethaler vir irritans votū vxoris, aut aliut superior subditū de sua licentia emisimus, nisi iusta causa intercedat. Probatur ex. e. 30. Num. ibi. Portabit ipse iniquitatem eius. Idefē, penā solvet pro trāfegre voto illius. Vt explicant Lyra, & Vatabili. At si sola esset venialis culpa, nō appellaretur iniquitas: nec ex pœna cōminarentur. Secidō, quia licet apud superiorē maneat dominium illius, rei, at non manet liberū, sed obligatū

ad exhibendum rē illam Deo, ratione vōcū subditū, quo res illa suo consensu oblīgata est Deo. Quare teneat ex vi voti efficerē quantum in se est, veram illam prōmissionem sua autoritate factā, non impediendo subditū, quo minus impletat. Vnde peccatum superioris impeditis, & absq; iusta causa irritantis, reducetur ad sacrilegium transgressionis voti. Quod ex genere suo est lethale. Atq; ita docent Caſe. 2. q. 88. art. 8. dubio. 3. Lex. 8. tit. 8. p. 1. Nauar. Angles, Aragon, Graffis, Vega, quos retulit. n. 4. Manuel. 2. tomo summā c. 89. n. 6. Ludouicus Lopez. 1. p. instruc. c. 48. q. peccata prælati. Intellige autem, quando materia esset gravis. Reputarem autem materiam gravē, illam cuius transgressio sufficiens est ad constituantem culpam mortale in ipsius voti transgressio superioris. Quia perinde est votum non impletare, ac eius impletionē iniustē impedit. Quare non est credendum Rosella votum. 3. n. 2. dicenti non esse culpan mortalem, & potest probari. Quia cū superior ipse minimē voluerit, nō est cur voto subditū obligetur. Votum enim vnius alterum nō obligat. Sed facilis est solutio. Quamvis enim votum vnius non obliget alterum, vt illud expleat, obligat tamen ne iniustē impedit. At superior in iustē impedit, reuocans absque causa legitima, semel ipso cōsentiente consecratum Deo. Quod si iusta causa irritandi adsit, vacabat culpa superior irritans. Quia tunc potestate non abutitur, cū posse occurrere casus in quo vtilius esset ad Dei honorem irritare. Sic Maioris, D. Anton. Rosella, Sylvest. Palacios, Arag. n. 4. allegati. Sotus lib. 7. de iust. q. 3. ar. 1. vers. maiori autē. Vega. 2. tomo summā. c. 129. casu. 91. & expresse colligitur ex Caic. sum. verb. votum. c. 6. v. 10. statim in principio: & ex Nau. summa. c. 12. n. 73. dicunt enim esse culpā, irritare absque causa: quasi oppositum sentientes, existente adhuc iusta causa. Nō videtur autem tam vrgens causa desiderari, ac ad dispensationem in voto. Quia irritatio illa innititur potestate dominating, que ex se nullam postulabat causam ad irritandum. Et cū adhuc duret dominii, obligatio illa superioris ex suo consensu orta, non inducit tantam obligationem ad non reuocandū, ac si nō aetus dominij, sed meri dispensatoris esset irritatio: ac proinde licet causam desideret, at non tam gravem, ac dispensatio. Et in hoc aperta erit

differentia inter illam irritationem, & dispensationem. Insuper erit alia, quod hæc ad sui valorem cauam iustum petit: illa autem, solum ut recte fuit. Nam facta si ne causa, validam esse, probavimus. n. 4. Hinc colligunt aliqui, superiorem absque iusta causa irritantē votū subditū sua licentia factū teneri implete votum illud. Sic Fonseca in annotatione ad marginem Caetani, sup. c. 30. Numer. ad fine: & hunc dicit illus loci esse germanā sensum. At melius colligeret teneri eum superiorem iterum concedere facultatem subditū impleendi votum illud. Sicut iniuste impeditis volentem exequi votum, tenetur obstatum removere: & maximē, si esset votum reale, ut ergoandi eleemosynam. Quod admittit Doctores referendi, num. 24. afferentes, eam non esse veram irritationem, sed suspensionem. At vtrūq; carere solidū fundamento, existimo. Quoniam cū votum illud penitus per irritationem cassatum sit, nec iterum consensu foliū superioris reuocificere posse (vt nu. 25. probabimus) nulla obligatione iā subditū, nec superiorē afficer potest. Quod enim non est, operari nequit. Id tamen vere est, & conuinxit argumentum propofitum, teneri superiorē, qui nondum votum irritavit, sed obligationem suspendit negata exequendi licentia, iterum cā cōcedere. Quia cū adhuc obligatio voti vigeat, tenetar iniustum impedimentum auferre.

9. Maior autem difficultas est, An taciturnitas, & dissimilatio superioris cognitio voto, cōsecatur consensus, ac licentia, ita ut iam non amplius integrum sit illi irritare absq; causa, perinde ac si sua licentia factū esset? Id enim affirmat Innoc. c. scriptura. n. 3. vers. sed nobis, de voto, vbi Ioan. Andri. nu. 4. Cardin. q. 12. Rainier. & eius Glosator, ut refert eos sequens Syl. religio. 2. q. 15. Abulensis. c. 5. Matth. q. 149. Adrianus. q. 14. de matrimonio. Valētia. 2.2. disp. 6. q. 6. de voto, pun. & o. 6. q. 1. vnde dicunt Abul. & Adrian. debere statim audito voto contradicere. Quod explicat Syl. id est, eadem die, & probatur ex. c. 30. Num. ibi. Quod si audiens vitacuerit, & in alteram diem diskuterit sententiam, quicquid voverat, reddet.

10. At dicendum est posse adhuc irritare. Quia potestas irritandi est aetus dominij, at domino integrum est vti, aut nō vti, reditum voluerit. Et cōfirmatur, quia is à quo

Aus conditionalis impleta conditione. I. potior. i. in principio. ff. qui potiores in pignore habeantur. Et confirmatur, quia si quis voullet se aliquid facturum Petru consentienti, vel non contradicenti, statim ac Petrus consenserit, efficax ac firmum efficit votum: ergo similiter erit dicendum de voto subditu, quod similem habet tacitam conditionem. Taciti enim, & expressi idem est iudicium. Ed vel maximè, quod illud votum non obligat donec Petrus consenserit: hoc autem statim obligat, & superioris consensu solum illud firmius reddit. Nec obstat consensu superioris internum esse. Tum, quia iam aliquo signo externo exprimitur, nimirū, taciturnitate, & dissimulatione illa. Quāvis fatear non esse sufficiens indicium consensus. Tum etiam, quia cum votum illud omnimodam habuerit firmitatem ex parte subditu, ipsumq; statim obligauerit, & solumius superioris maneat integrum, & illud, ut reuocare ad libitum possit: v. superior se ipsum hoc iuri priuet, non desideratur notum fieri eius consensu subditu: sed satis est Deo sit cognitus. Nullum enim pactum consensu superioris initur cum subditu, sed Deo manet obligatus non reuocandum. Sicut si superior internè votum faceret non irritandi, teneatur non irritare. Atq; huius sententie expressa videtur Caet. illo. c. 30. Numer. fine, vbi a superiori auditu subditu votum tacentem, si re vera non consentit, posse absq; culpa reuocare: vbi clarè conterarium significat, vbi aduersi vbi inimicis consensus, cum taciturnitate exteriori. At si subditus factio vero aliquid donandi pauperi, aut faciendo, obtinenter tacito voto licet donandi, aut faciendo illud, nec licentia obtenta votum innoveret: vere prius illud votum effet absq; licentia sua fuit, ac proinde posset ad superioris libitum irritari. Quia facultas illa non fuit ad votum iam emissum approbadum. Cum superior illud ignorauerit. Nec votum denouo factum est media illa facultate. Sed quid si subditus obtenta licentia aliquid faciendo, aut donandi, voleat se id facturum? Viderunt enim id votum de licentia superioris factum. Quia ed ipsò quod superior concedit licentiam donandi, videtur concedere promittendre. Quare si ille homini promitteret se eam donaturum, diceretur vere de licentia superioris promissionem illam factam esse. At dicendum est id votum non

esse factum de licentia superioris: ac proinde posse absq; causa ab eo irritari. Quia id votum est nouum onus, & quod subditus liberè faciebat obtenta ea licentia, iam ex necessitate precepti facit, cui oneri, & precepto superiori minime consenit. Deinde, quia iure diuino, & naturali est dat licentia religioso non mentiendi, immo imposita necessitas, & tamen non potest ipse, nec vxor votum de non mentiendo efficax, & irreuocabile à superiori emittere, ob nouam obligationem sibi impositam (vt diximus disput. præcedent. n. 4.) Nō ergo licentia aliquid efficiendi, est licentia voulendi. Præterea, quia longè difficultius concederer superior subditu licentia ieiunandi omnibus sexitis ferijs, ac id voulendi, quam ieiunandi simpliciter. Quia hoc non est grauamen subditu, sed potest libere omittere ieiuniū, nec superiori, qui potest libere licentiam reuocare. Illud autem est magnum grauamen, priuat enim subditum, & superiori libertate, illum, omitendi absq; culpa, hunc, irritandi absq; que causa. At licentia censetur concessa cu minimo prauidicio possibili. Nec obstat argumentum contrarium. Qui a promisso & pactum cōtrahendit in plurimū præcedit ipsum contractum distractionis in humanis, atque est quasi dispositio, ac proinde superior dans licentiam celebrans distractionem, vīsus est dare ad promissionem illius distractus. I. oratio. ff. de Sponsal. ut dans licentiam ineundi matrimonium, censetur dare celebri sponsalia. At votum dandi, vel faciendo, non est via, & dispositio, & initium ipsius operis, vel contractus dandi, sed alterius ordinis, ac proinde non includitur in ea licentia.

Tertia conclusio. Peccat etiam mortaliter subditus, petens absq; iusta causa voti irritationem, quod de superioris licentia fecit. Quia cooperatur peccato mortaliter superioris. At si subditus dubius de cause sufficiet, illa proponeret superiori, qui capax est discernendi num iusta sit: (quod addo propter vxorem, & virum, dominū, & seruum, iurumq; estet culpa. Quia potest iudicium superioris stare, vbi autem superior non effet capax iudicandi, consilendus est vir doctus.

Quarta conclusio. Tradita re voto promissa cum superioris licentia, nulla est in superiori potestas reuocandi. Ratio enim cui innituntur Caet. Sotus, Aragon. & Valencia. n. 4. allegati, vt ante traditionem lie-

ceat superiori reuocare, est, quia adhuc minor tunc dominum apud superiore: sed traditione facta iam translatum est dominum in alterum. I. traditionibus. 20. C. de pacis. Ergo iam non licet reuocare.

Quinta conclusio. Re integra, id est, antequam inferior votum illud emitat, ad quod superioris licentiam obtinuit, potest superior licentiam reuocare. Quia tunc nulli est ius acquistum. Sicut si consenserit facultatem ieiunandi, posset illam reuocare. Sic. D. Bonau. 4. d. 32. in expositione litera. n. 4. vbi Ricard. ar. 2. q. 2. corpore. Palud. q. 2. art. 2. n. 18. Rosella votum. 3. n. 2. Temperant Ricard. & Palud. quando licentia priuatim concessa est: secus si publice. Sed merito id reprobat Rosel. Quia in neutrō casu est ius acquistum, fed res est in terra.

Ex dīs insert Aragon. 2. 2. q. 88. ar. 8. fol. 1020. integrum esse superiori, reuocare ante traditionem, promissionem homini factam de eius licentia, sicut & votū. Quia in vroq; casu dominum manerāt apud ipsum, in quo fundatur potestas irritandi votum. Et si dicas per promissionem homini factam, acquiriri homini: simili ter dicam per votum acquiretius Deo. Sed dicendum est nullo modo validē irritare, sed semper teneri superiori permittere subditu ut implat, quāvis ipsum subditum non exceperit: reniente superiori, à culpa eximi credam. Quoniam licet dominum maneat apud superiori, at est ius acquistum ho mini, cuius ius nō potest superior remittere, cum non gerat vices ipsius. At cū gerat vices Dei ad gubernandum subditū voluntate, potest remittere ius acquistum Deo per votum, validē semper, & licet, quando adest causa, & quāvis illicitè faciat, quando absq; causa remittit, cū tamē id faciat ut superior, sitq; ei obediendum (vt explicabitur, n. sequenti, in solutione ad vitium), adhuc gerit vices Dei. Sicut confessarius validē absoluens, ac peccatis mortaliter, gerit vices Dei in quantum absoluit, quamvis culpa sua abutur potestate.

Ad argumenta, nu. 2. proposita responderetur. Ad primū dic, ut omnino votum subditū fiat irreuocabile, desiderari, ultra cōsentum superioris, traditionem ipsam, at vī non possit licite absq; causa iusta reuocari, sati etiū eum consensum. Ad secundū dicendum respondet bene Caet. 2. 1. q. 88. art. 8. dubio. 3. subditū tantum accepisse quāvis

2.art.2.num.17.Gratianus.c.manifestum
§.ex p̄misit.33.quest.5.& ibi Turrec.
fin.Ioannes de Friburgo summa confessio.
rum.lib.1.tit.8.q.45.Adrianus.4.q.14.de
matrimonio.D.Anton.3.p.tit.1.c.2.s.
3.Rofell.votum.3.n.2.Pisana votum.3.s.
3.Syl.votum.5.q.2.Tabini.matrimo.1.s.
4.Navar.sum.c.12.num.61.Philarcus de
officio sacerdotis.tomo.1.par.2.lib.3.cap.
4.5.sed maior difficultas est.Manuel.2.to
mo sum.c.90.n.5. qui id intelligit, nisi in
quantum votū castitatis præjudicat viro,
vnde ait non licere irritare, vt mulier pos
sit petere.Temperat etiam Palud. nisi vir
ester suspectus de incontinentia, & tunc
aut illum peccare irritando, ut vxorem de
bere obedere.

17 At mihi probabilis est posse virum irri
tare votū castitatis de sua licentia ab ux
ore factum: sicut diximus de alijs votis.Du
cor, quia si sit non sit dominus maneret
illius promissæ, sed in illa sit æqualis vxo
ris, at quamcum caput, est dominus actus il
lius liber, quo vxor tempore subiectionis
se obligavit voto illo: & quanvis ex con
senso viri sit. Deo confesseris, iudicetur,
vt vir irritans absq; causa, pectet mor
taliter: nō tamē vt irritatio fit nulla. Quia
illa licentia data, non amittit dominum illius
actus liber, sicut nec ubi est dominus
materæ promissæ, ab illius domino ca
dit, quanvis suo consensu Deo per votū
confesserit (vt numer.4.probauit). Huius
sententia videatur Abbas cap. charismatis
de conuers. coniug. nu.5. vbi ait non esse
discrimen inter votum abstinentiæ, & cō
ntinentiæ quod hoc, atq; ita in vtroq; vot
to debere mulierem obediere viro reu
canti. Et tenet Sotus lib.7.de iust. q.3.
art.1.vers.1. verò possit alteruter, & versi
argumentum autem: & 4.d.32.q.1.artic.
3.primam coelusionem, vbi Palacios
disp.2.fol.717.vers. quod si votū. Stunie.
de voto. s.1. nu.62. Bartholomeus à Le
defim.dubio.71. de matrimonio, ad fin. A
ragon.2.2.q.88.ar.8.fol.1021. Vega.2.to
mo sum.c.129. casu. 22. & id posse quan
do incontinentia periculum subest, affir
mat etiam Ledef.2.par.4.q.66. art.4.fin.
Idem credo dicendum, quanvis marius
fecisset copiam vxori vouendi omnimo
dam castitatem. Contra Philarcum de offi
cio sacerdotis, tomo.1.par.2.lib.3.capit.
4.5.excepitur in conclusione, vers. dico.4.
dicentem oppositum, eò quod tunc mari
tus ipse videatur pariter vovere castitatem.

Quod fundamentum reprobaui, disputat
16. num. 7. Idem afferendum est de votis
de rebus necessarijs, satis ab uxore, de li
centia viri, potest enim vir irritare, vt si
voueat vxor se abstentram à mendacio,
furto. Quia eadem militat ratio, cum lic
tentia data, adhuc maneat vir dominus illius
aut liberi, quatenus nouam obligationē
peperit.

Ad argumenta, nu. 16. proposita respō
detur. Ad primum dic negandam esse con
sequantiam. Quia quando vterq; vouet
cōmuni cōsenso, adest pactum, cōuenitq;
virtute inter cōiuges, vt vterq; renūciat u
ri petendi, & reddēdi atq; irritandi. Quod
minimè adestr, altero solo de aliter cōsen
su vouente. Ad secundum cōstat ex diis
n. precedenti. Ad tertium dic intelligi. D.
Ambrosium, quando vterq; mutuo cōsen
su castitatem vouet.

Quæsio tercia. An vtroq; coniuge mu
tuco cōsenso castitatem vouente, integrum
fit viro, irritare votū illud castitatis vxo
ris? Affirmant quidā. Quia adhuc manet
matrimonio, & potestas viri in vxorem, vt
affirmat. D. Aug. epistola.199. ad Ecd. tiā.
& refertur. c. quod Deo.33. q.5. Secundū,
quia quādo vterq; cōmuni vouet cōsen
su, nullū initur pactum de non reuocādo,
sed de sola castitate seruāda, sicut quando
alter solus vouet continentiā. Tertia, quia
si est cōtractus, cur non mutuo cōsenso
potest reuocari. Cū omnis res per easdem
causas dissoluantur, per quas nascitur. c. 1.
de regulis iuris. Si dicas, ius eff. Deo acqui
situs per votū. Simile est, ubi alter solus de
aliter licentia vouet. Quartū si coniuges
vouissent se mutuo cōsenso daturos cali
cē Ecclesiæ, posset vir vxoris votū reuoc
are. Cur ergo non idem dicendū in votō
castitatis mutua voluntate fādo? Sic Palaci
os.4.d.32. disp.2.fol.717.column.2.vers.
lapsus est, ut saltem instantissime persuera
re. Et ex D. Amb. lib. de paradise. c.10. & re
fertur. c. fin.33. q.5. cuius verbare retuli, nu
mer.16. in.3. argumento. Præterea, quoniam
dū vterq; coniux mutuo cōsenso vouet
continentiā, cum mutuo pacto edito cedat
ire suo quoad quemque, atq; matrī

monia-

moniale, idq; offerat Deo vitam ecclibē
eligenz, videatur omnino renunciare iuri
reucandi, vt vel sic finis ille vita conti
nenis obtineatur. Et quanvis contractus
ille posset mutuo contrafū rescindi, ob
stat tamen vinculum voti in eo inclusum.
Hanc sententiam à fortiori tenent Do&ro
res, quos, n.16. retuli, afferentes nec virum
posse irritare, quando vxor de eius licen
tiā vouit castitatem, & quos retuli disput
precedenti. n.10. qui aiunt etiam non pos
se id votum vxoris irritare atq; sua licen
tiā factū, & quos retuli disp.37. n.10. di
centes neutrū posse tūc pētere, aut red
dere. Si enim posset alter irritare, fas esset
alteri reddere ei pēteri. Et tenet expre
sse Sotus lib.7.de iust. q.3.art.1.vers. argu
mentum autem, & 4.d.32.q.1.art.3. post
1. coelusionem (licet in hoc posteriori
loco dobitans loquatur, dicens forte non
posse.) Strutus de voto. q.3. n.64. Barilo
lomaeus à Ledesma dubio.71. de matri. ad
finem. Angles floribus.2.p. q. de voto. art.
7. difficile. n.10. Nider summa, præcepto
6.c.4. vers. septimus casus. Aragon.2.2.q.
88.ar.8.dubio ultimum. Philarcus de offi
cio sacerdotis, tomo.1.par.2.lib.3.cap.4.8.
& refertur. c. quod Deo.33. q.5. Excepitur in conclusione. Antonius Go
mez bulla cruciata, claufula.1.o.66. Ma
nuel.1.tomo sum.2.edition. c.243.n.14.
& tomo.2.c.90.n.6. Ludovicus Lopez.1.
p.infruct. c.46.8. quando vterq;. Vega.2.
tomo summa. c.129. casu.68. Hinc fit vir
rum emisso hoc mutuo voto, accedentem
ad vxorem inuitam, nō solūm peccare ad
versus religionem voti, sed etiam contra
iustitiam frangendo pātūm cum ea inīta.
De alijs autem votis eo tempore factis, di
cam disp.42. n.15. & ac cēteatur facta hac
remissio, petendo debitum? dixi disp.37.
n.24. Et similiiter facta ea mutua remissio
ne, & iterum tradito iure in corpus, lie
bit vir ex causa irritare, ac fine causa vali
de irritabit, votum religionis, quod com
muni cōsenso cū ipso vxor fecerat. Quia
illa remissio iuris fuit valida, & ita res ad
priorē statum rediit.

23 Ad argumenta, nu.19. proposita respō
detur. Ad primum dico manere in radice
potestatem in corpus. Quia adhuc manet
matrimonio: non tamen manere potesta
tem in vsum: & quod mutuo pacto, & vo
tum impedita sit. Ad secundum conflat ex
dictis. nu. 10. vbi explicimus qualiter sit
tacite inclusum nō reuocādi pātū, & id pa
ctū deficeri altero solo de aliter licentia
vouente, explicui. n.18. Ad tertium die ob
stare votum, ne licet ea remissio sit etiā
cum iusta causa. Et licet idem votum sit in
altero de aliter licentia permittente, at
desuet pātūm, quo renūciatum sit iuri ir
ritandi. Ad quartum dic posse virum id vo
tum, & familiā irritare. Cuius rationē red
didi. n.21.

24 Quæsio ultima. Vtrūm vota de licentia
viri, vel cuiuscumq; superioris emissa, &
ab eo irritata, reuiseant finis superioris
potestatē? Quidam id aiunt, sentientes eā

non

non esse veram irritationem, sed suspicio-
nem pro subiectionis tempore. Quia votum
illud cum factum sit superioris con-
sentiente, absolutè emissum est, & inde-
pendenter à superioris voluntate, arq. a-
etas liber, quo factum est, iam est Deo tra-
ditus.

At ceterarum mihi persuadeo. Quoniam
(vt dixi disp. præcedenti. n. 34.) quando
superior irritat votum ratione dominij vo-
luntatis, aut materie promissa, est irri-
tatio vera, & non suspiciose, & vota sic irri-
tata minimè reuinificantur. At vota tempo-
re subiectionis facta de licetia superioris,
aut irritantur ratione dominij in voluntate,
& materiam, vt quando voluntas est
subiecta, & etiam materia, vel ratione fo-

lius domini in voluntatem, qua subditus
eam nouam obligationem sibi imponit:
aut falso pleni domini in materiam, vt si
filius pubes de patris licentia votum rea-
le faciat: ergo ita vere irritantur, vt mini-
mè reuinificantur. Huius sententia in viro lo-
quens, est Angles floribus. 2. par. q. de vo-
to, art. 7. post. 9. difficultatem, dubio. 1. v.
bi dicit posse ita virum irritare vota vxori-
s de licentia sua emissa, vt amplius ad ea
vixor minimè teneatur.

Ad argumentum, nu. 24. propositum,
responderetur votum illud adhuc fieri de-
pendenter à voluntate superioris poten-
tis adhuc irritare. Cum non obstanti licen-
tia, & consecratione facta Deo per votum,
maneat adhuc dominus.

26

DISPVT. QVADRAGESIMA PRIMA.

Vtrum vota omnia vxoris, quæ tempore prioris matrimonij poterat
vit irritare, nec irritauit, possit alio matrimonio initio vir succedens
irritare: Quamuis de licentia prioris viri facta sint? Et idem
generaliter queritur de quocunque superiori succedenti in offi-
cio, respectu subditæ.

SUMMARIUM.

Votus questiones disputandæ sunt. n. 1.

Quod superior succedens, vt vir, possit irri-
tare vota vxoris, vel alterius subditæ tem-
pore subiectionis alij viro, aut superiori, si
ne eius licentia facta, quæ ille posset irrita-
re? Referunt quedam sententia, nu. 2.

Potest, si est transfacta sit etas, in qua ille po-
terat, nec reuinificantur, nu. 3.

Vota religionis, aut castitatis, non mentendi,
qua mulier innupta, & impubes, sub pote-
stestate patris, vel tutoris constituta fecit, aut
realia ante vigintiquinque annos, sine illorum

licentia, aut posse viri eis postea nubere, irri-
tare, etiam nondum consummatum matrimo-
niu. 4.

Quid sicaretur parentibus, aut tutores, qui ir-
ritarentur suos?

Quid, si vixor tempore prioris matrimonij vo-
tu continuerit ab his viri licentia, an pos-
sit sequens vir irritare, ita ut non reuinif-
carentur, 5.

Quid, si vixor tempore prioris matrimonij in re-
bus soluti matrimonij, an posset sequens vir
irritare perficere, 6.

An feminæ impubere nubentes cum malitia sup-

plet statim, & ante consummationem vo-
tu religione, posse vir irritare, licet
iam sit pubes facta, nu. 8.

An feminæ nubens post voti castitatis, & reli-
gionis, peccet postea consummatus, reddido,
aut petendo: quando vir potest irritare, &
irritare votum, nu. 9. & ibi an peccet contra
votum, fornicando, vel terum nubendo.

An possit dominus irritare vota omnia seru-
impuberis, aut realia puberis, minoris ra-
men, quamvis sibi non præsidentur, nu. 10.

An superior Societas Iesu possit irritare post
vota simplicia biennijs, ea vota que religio-
sus, aut in seculo, aut in non irritatu fecit, si
sunt personalia, & ille erat impubes, vel fre-
lia dum erat minor, ita ut illo egresso è so-
cieta, minimè reuinificantur: sive habuerit
tutores, aut parentes, sive non, & licet fa-
cta sint de licentia eorum, nu. 11.

Soluuntur argumenta, nu. 12.

Quid, vbi vota facta sunt cum licentia prioris
superioris, aut viri? Referunt duplex senten-
tia, n. 13. & 14.

Si superior maior, vt Pronvincialis dedit licen-
tiam, non potest superior minor, vt loca-
lis, irritare, n. 15.

51

Disputatio Quadragesima prima.

1305

Si quidam superior dedit licentiam, potest sub-
sequens ad libitum suspendere, n. 6.

Potest, ita quod succedens, vt sequens vir irrita-
re, ita ut non reuinificantur, n. 17.

Peccat mortaliter irritas absj. causa, at tene-
bit factum, n. 18.

Si inferior concessit licentiam, potest superior
ab his causa irritare, n. 19.

An vota castitatis, & catera vota mutuo con-
cessa ab uxore tempore prioris matrimonij
facta, posse vir sequens irritare, n. 20.

Soluuntur argumenta, n. 21.

Duxplex tractanda est questio.
Prior, de votis factis absj. licen-
tia prioris superioris. Posterior,
de factis cum illa.

Quæstio prima, An vota ab uxore tem-
pore prioris matrimonij, aut subiectionis
coincidunt, facta, qua vir, aut aliis super-
iori potest irritare, & non irritavit, an pos-
sit vir subsequens, aut superior succedens
irrita facere, si absj. licentia prioris emis-
sa sint? Quidam viri docti sic distinguunt,
si superior succedit in eam potestare
moratice, potest viri; & Qualis est super-
ior: succedens, religioso: tutor succedens
patris: Dominus cui seruus veditur. Secus
quando moraliter non est eadem potestas, ve
si vixor subdita priori viro, vel patri, aut tu-
tori ante matrimonium, subdatur alij vi-
ro. Ratio differiminis est, quia in priori ca-
sa, tota potestas prioris superioris deniu-
ra datur se quæstent: secus in posteriori.

Mihil tamen probabilis est posse, qua
liscunq; hec ille superior. Ut si mulier nup-
ta votis factis licentia vir astrinxit, que
ille potest irritare, nec irritavit, potest
sequens vir irritare. Et similiter, si nondū
nupta, & impubes emisit votum persona-
le, vel pubes, minor tamen, votum reale,
absj. parentum, aut tutoris licentia, sub
quorum era poteſtate constituta, potest
vir, qui potestas nubit, ea irritare, licet po-
tent parentes, aut tutores. Quia maritus
succedit in locum patris, aut tutoris, vt gu-
bener eandem voluntatem, eiusque de-
fectus supplet, & votum illud vt tem-
pore subiectionis emissum, erat pendens
a voluntate patris, aut tutoris, aut succe-
dentes in eam potestatem. Quare sicut cura-
tor tunc constitutus posset perficere irritare si
maritus, qui eius vices obtinet. At si fuit
vixor personale, & iam scimina est pubes,
sicut tutor post pubertatem datum, non pos-
set id votu irritare. Quia non datur tunc po-
testas in actiones personales, est enim sui

testamentum. Et sicut pater, vel tutor, vel
prior maritus perfectè irritat, ita ut ea vo-
ta non amplius reuinificantur: ita & vir suc-
cedens. Nec obstat vota ante matrimonium
emissa, non posse à viro perfectè irritari,
sed suspendi, ita ut reuinificantur (vt diximus
disp. 39. num. 39.) Quia id verum est,
quando tunc non erat mulier aliqui sub-
iecta, qui posset irritare vota, & à cuius co-
senso penderent. Cuius contrarium con-
tingit in hoc casu.

Hinc primò infertur, licet vir non pos-
sit etiam suspendere, nedum irritare, vota
castitatis, religionis, de rebus necessarijs,
vt de non mentiendo, & vota realia, ante
matrimonium ab uxore facta (vt diximus
disput. 39. numer. 26. & duplicit sequen-
ti.) At si ea vota personalia emiserit tunc
ante pubertatem, vel realia, post puber-
tatem, minor tamen vigintiquinque anni,
absque patris, aut tutoris, sub quo-
rum era poteſtate constituta, beneplaci-
to, posse virum ea omnia perfectè irritare,
ita ut iam non reuinificantur, & quamvis
transfacta sit etas, in qua pater poterat, si nō
sit post illam vota ratificata. Quia suc-
cedit in eandem potestatem. Imò & po-
terit irritare ante consummatum matrimo-
nium. Quia non irritat præcisè vt vir,
sed in quantum ea vota pendebant à vo-
luntate patris, vel tutoris, in quorum po-
teſtatem succedit vir, statim ac matrimo-
nium est intitul. Imò si post illam erat
tamen ratificata, si tempore ratificationis e-
rat iam nupta. Quia reputabuntur vt vo-
ta constante matrimonio facta, quoad rati-
ficationem illam. Quia caratificatio est no
na voti emisso, ac proinde illa tanguant
sive viri licentia facta poterit ab illo irrita-
ri. Et priora vota tanguant imperfæcta, &
ab eis voluntate pendentia.

Atq; si scimina dum voto se astrinxit, ca-
rebat parentibus, & tutores, qui irritarentur
poterit maritus, si adhuc est intra æatem,
in qua illi possent. Vt si adhuc scimina est
minor vigintiquinque anni, & votum fuit
reale. Quia rato eo tempore quo est in-
tra æatem intra quam est capax tutoris,
aut curatoris, pendet votum ab eius volun-
tate, si constituatur. Quare sicut cura-
tor tunc constitutus posset perficere irritare si
maritus, qui eius vices obtinet. At si fuit
vixor personale, & iam scimina est pubes,
sicut tutor post pubertatem datum, non pos-
set id votu irritare. Quia non datur tunc po-
testas in actiones personales, est enim sui

Oooo iuris

iuris iā quoad illas : ita nec vir potest perficere irritare. Si idem dicendum est, si votum suum reale, nechabebat feminam patrem, aut curatorem, qui irritaret, atq; cūm nubis, excedit vigesimum quintum annum. Non enim poterit vir irritare. Cōsultd dixi, si cūm nubis, excedit etatem intra quā votum irritari posset. Nam si erat intra illam etatem, poterit vir quodcumque illud irritare. Quia iam legitimè obtinuit potestatem irritandi, cūm eius curam suscepit intra etatem legitimam ad irritandum. Eam autem etatem iam transactam esse, nil consert (vt dicebam num. 3.) Nec obstat, si post eam etatem sit ratificatum. Quia ea ratificatio fuit constante matrimonio facta, vt explicui, nū. præcedenti, in fine.

Secundū infertur, si tēpore prioris matrimonij voverit vxor cōtinentiam absq; viri licentia, sicut ille posset perficere irritare, ita vt non reuiuscatur (vt dixi disp. 39. n. 11. & 37.) ita & vir sequens, tanquā succedens in eandem potestatem.

Tertiū infertur, si uxori in consulto viro post matrimonium cōsummatum, vel ante vocationem in tēpus soluti matrimonij, atq; eo soluto iterum nubat, quo casu peccat lethaler costrahendo, & teneatur ante consummationē ingredi religione, posse virū id votū irritari, ita vt nunquā reuiuscatur : secus si emīlūm esset ante matrimonij consummationē, & tunc implendū. Quia in priori casu poterit vir irritare, nō autē in posteriori (vt dixim disp. 39. n. 19. & 38.) Atq; idēo idem poterit vir succedit in eius potestate. Imō posterior hic vir poterit irritari illud votū religione factū a tēpore prioris matrimonij, ita tēpus eius dissolutionis, licet nō sū præsens matrimonio cōsummatum. Quia irritat illud ut successor prioris viri in eius potestate, cū eius cōfessu pēdebat. In quā potestate plenē succedit (praterquam ad cogēdū vxorē ad reddendū), si velit priori bimatri trahere ad religionē, nondū cōsummatum matrimonio) quāuis matrimonii non consummari. Necad potestatē frītūtū vota desideratiū matrimonij consummatio (vt probau disp. 39. n. 20.)

Quarto infertur, feminā impubere valde nubēti (vt cū malitia suppet etatē) & post nuptias, ante matrimonij consummationē adhuc impubere vocationi religione, absq; præsentis viri licentia, posse virum perfecte id votū irritare, & si tunc nō irru-

taret, posse trāfāda ea etate, quando cūq; licet post consummatum matrimonio id ratificauerit iam pubes facta. Quia simile vorum ea etate emīlūm potest tutor, aut pater irritare, & licet transacta sit etas. Atque idēo idem poterit vir, qui eius vicibus fungitur. Ex quamvis transacta etate denū ratificatum, non posset pater, aut tutor irritare. At poterit vir, si tunc quādo ratificauit, erat consummatum matrimonium. Quia est ac vorum constante matrimonio factum (vt explicui, numer. 4. fine) fecus si pubes facta ratificauit id vorum religiosi tunc implendum, & non dum matrimonium est consummatum. Quia est votū religiosi denū emīlūm à feminā puberes ante matrimonij cōsummatiōnē, & eo tempore implendum. Quid num, præcedenti irritari à viro minimē posse diximus. Sed obijcies, feminā impuberem vocationē ante matrimonij cōsummatiōnē, religiosi ingressum, emittere votū exēdi à mariti potestate: atq; adē nō posse à viro irritari. Ea enim ratione nequā sit votū trāfāda ad strātiorē religione irritari (vt diximus disp. 39. n. 9.) sed respondetur, in etate illa tenera ante pubertatē, nullam concedi facultatem vocationē independentē à potestate patris, vel tutoris, ac proinde secut illi possent irritare, non obstanti hac ratione, ita & vir in eorū locum succedens.

Quinto infertur, feminā nubentē post votū calitatis, & religiosi, absq; licentia viri, vel alteri superioris, cui suberat, atq; qui poterat irritare, si nō irritauit, peccare lethaler matrimonio ita cōstrahēto, illudq; prima vice cōsummando, si sicut votū religiosi, semper exigendo debitis, si sicut votū castitatis. At si vir sequens irritet ante consummatum matrimonio, iuxta dicta, n. 7. non peccabit cōsummando, & quādo cūq; irritauit, nō peccabit amplius petendo: ne erit rea voti castitatis, formicando, vel eo matrimonio soluto, aliud inēdo. Quia votū per irritationē est omnino extincū.

Sextū infertur, quāuis dominus nō posse irritare vota serui, sibi nō prædicāta, vel emīla in tēpus libertatis (vt dixi disp. 39. numer. 17.) posse illum irritare omnia vota serui impuberis: & omnia realia serui puberis minoris viginiquinque annis, etiam in libertatis tempos emīla. Qui id posset curator, seu tutor, cuius loco est dominus. Quare vota illa nunquam reuiuscunt.

Vtīmd. infertur, & si superior Societas Iesu nō posset irritare vota religiosi emittentis vota biēni, aut coadiutorū formatorū in illa, vota (inquam) que in seculo, aut in nouiciatu emīta, sed suspendere solū pro tempore quo in ea permanefit (vt diximus disp. 39. n. 43.) posse tamē eam superiore illa perfecit irritare, ita vt non reuiuscant, si emīla sicut tempore quo ille erat sub potestate patris, aut tutoris, curatorem, qui illa vota poterat irritare, & non irritarunt: vel si illis carebat, emīla vota biēni intra etatem, in qua ille poterat irritare: sicut iam trāfāda sit etas illa. Sicut de marito succedente, respondeat uxoris, diximus. nu. 4. &c. Et sic ut ibi diximus, posse trāfāda ea etate votū ratificātū, irritari à viro : quia ratificatio est ac votū cōstante matrimonio factū. Ita dicendum est de superiori Societatis. Quia si subditus potest vota biēni, licet iam impletā etate, in qua nō potest votū irritari, illud ratificet, ea ratificatio est noua votū obligatio potest vota biēni imposta, vota vero tunc emīla posse perficere irritari, ita ut nunquā reuiuscā: diximus. d. disp. 39. n. 43. Et hoc ita se habent quando ea vota in seculo emīla sunt absq; licēt patris, vel tutoris. Quia id votum erat dependens à consensu corum, in quorum locum succedit & superiori Societatis, ut voluntatem illum dirigat, eiusq; defēctus supplet. Si vero facta sint vota de licentia patris, vel tutoris: dicendum est circa irritationem, vel suspensionem eorum, quod dicendum de votis vxoris ex simili licentia factis. n. 16. & duplicitate sequenti.

Ad argumentum. n. 2. propositū, fateor non esse tantā vocationē moralē potestatis, inter maritum posteriorem, & priorē, vel illum, & tutorem: ac inter duos religionis prælatos, vel patrem, & tutorem sibi succedentes: at verē potest dici eadem potestas moraliter, quia succedit in eorū vices ad gubernandam illam voluntatem, & eius actus. Quod sufficit in rē tā favorabilē imbecillitatē feminā.

Questio secunda. Vtrū quando cum licētia prioris viri, aut superioris vota sunt emīla, possit succedens vir, aut superior irritare, perinde ac facta sine licētia? Quidam omnino negat irritandi potestatē, atque ita dicunt irritationem fore nullā. Dicuntur, quia prior superior poterat irritare, eō quād dando licentiam, non abdicavit sē dominum materię, aut actus

liberi, quo ea obligatio imposta fuit: at superior succedens nunquam id dominium habuit. Quia ante tempus subiectionis illi, sunt Deo consecrata. Secūdū, quia idēo subditus nequit vōtere, quia caret proprio, at res illa facta est propria, concedenti priori superiori licentiam. Ergo manet votum ab alio irreuocabile.

Alij autem dicunt posse superiorē succedentem, licet ablsq; causa ea vota reuocare: Quanū superiori qui fecit copiam, poccaret mortaliter sine causa reuocādo. Quia cū par in parem non habet imperiū c. innovuit, de elect. licentia prioris superioris nequā posteriori praeditare, qui alia poterat ablsq; causa irritare.

Prima conclusio. Si Prælatus superior cōcessit licentiam ad vocationem, vt prouincialis religioso, prælatus inferior, vt localis, caret potestate irritandi illud votum. Quia inferior nequit gestā superiori reuocare. Sic Ricar. 4. d. 3. 8. ar. 4. q. 3. Angl. florib. 2. p. q. de voto, ar. 7. dīscul. 6. Mānuel. 2. tomo summae. c. 89. concil. 6. n. 7.

Seconda conclusio. Potest & qualis superior succedens suspendere ad libitum vota subditū facta de priori superioris consensu, vt vir subsequens vota facta de priori viri consensu. Probatur, quia potest occupare subditū illum in omni tempore, & hoc est, quod docent. D. Aug. lib. 4. super Num. quest. 59. & referunt. c. in soluit. 33. q. 5. & ibi Hugo, Archid. num. vnico, Bellarmena num. 1. posse maritum irritare vota ante matrimonio facta à puella de parentum consensu: & id absque peccato. Ea enim non est irritatio, sed suspensio, & ita cessante viri potestate ea vota reuiuscā: ut vro probau disp. 39. n. 39.

Tertia conclusio. Vota facta de licentia superiori, potest & quāuis succedens irritare, ita vt non reuiuscant. Ut si mulier de licentia prioris mariti, vel patris, sub cuius potestate erat constituta, votum emīta, quod ipsi validē irritare poterant, iuxta dicta tota disput. præcedenti, potest vir præfens validē irritare, ita vt non reuiuscāt. Quia succedit in eandem potestatem prioris superioris, à cuius voluntate votū illum pendebat, obligabatque dum ille non irritaret.

Hinc infertur, valete irritationem, si absque causa iusta fiat: at peccate mortaliter irritant. Si autem causa iusta ad sit, immunit esse culpā. Probatur, quācum succedit in eandem prioris pot-

statem, potest irritare eo p^{ro}p^{ri}o, quo prior poterat. At prior licet irritat cum causa: & absque illa validē, sed peccat lethali. ter (vt diximus disputat, p^{re}cidenti, numer. 7.) ergo idem dicendum est de posteriori. Præterea probatur peccare mortaliter irritantem absque causa. Quia illam obligationem permitti subditum implectionem voti contraxit prior superior, non ut persona priuata, sed ut superior: ergo illa deriuatur ad eius successorem: sicut deriuarentur omnes alia obligationes, quas ille rationabiliter in quantum superior cōtraxisse, & confirmatur, quia in tantū potest successor irritare, in quantum votum illud p^{re}cēbat à voluntate prioris superioris, cuius ille succedit. At ab illa voluntate non pendebat absolute, vt licet fieret, sed interuenienti causa iusta. Ergo superior posterior indiget etiam iusta causa, ut licet irriter.

Quarta conclusio. Si superior minor, vt localis, concessit licentiam ad votum, potest superior illo maior, ad libitum, & absque causa, licet irritare. Quia habet potestatem in voluntatem subditi, & etiam superioris concedens licentiam. Item, quia non irritat, quatenus illud votum p^{re}cēbat à consensu illius prælator inferioris, sed quatenus à suo p^{re}cēbat, qui liberè irritare poterat: nec voluntas, & cōsensu prælator inferioris potest ipsū ligare, aut impedit, ne liberè irritet. Et sic videtur sentire Angeli, & Manuel, quos n. 15. retuli, dicentes: absolutè posse hunc superiorem irritare. tenetur stare.

Vlta conclusio. Votū castitatis, & religionis, quæ mutuo cōfensu tēpore prioris matrimonij facta, nō poterat prior vir irritare: in xta dicta disputat, p^{re}cidenti, numer. 21. non poterit posterior hic vir irritare: sed manebunt cum eadem obligatione, quā haberent non initio posteriori matrimonio: præterquā, inquantū p^{re}sens matrimonium non cōpatur executionem, vt si sit votū castitatis, obligabit durante matrimonio ad non petendum, & ad cetera, ad qua obligaret ante matrimonium cōmissum. Si autem sit religionis, diximus qualiter obliget, disput. 37. nu. 5. Cetera autem vota quā mutuo consensu facta poterat prior vir irritare facere cum iusta causa, & absque illa, validē, sed cum peccato: (vt diximus disp. p^{re}cidenti, nu. 21.) poterit similiter vir posterior eodem modo irritare: tanquam successor in eius vices, & potestare.

Ad argumenta. n. 13. proposita respōdetur. Ad primū dic, moraliter habere idem dominū, quod prior habebat, in quantum succedit in eandē moraliter potestatē. Ad secundū dic non fieri rē illam propriā absolute, sed dependenter à voluntate illius superioris, & illius qui in eandem potestatem successerit. Ad argumentum, numer. 14. propositum, dic quanuis par in parente non habeat imperium, at potuisse successori p^{re}dicare, in quantum legiūmē superior obligationem aliquam contraxit, cui succedens in eandem potestatem tenetur stare.

DISPVT. QVADRAGESIMASECVNDA.

An possit vxor irritare aliqua viri vota, p^{raesertim} castitatis, absque sua licentia, vel cum illa, mutuo ve consensu facta: ante, vel post matrimonium, aut in tempus soluti matrimonij: vel sequens vxor vota facta tempore prioris matrimonij: votaque sic irritata minimē reuiuiscant?

SVM MARIVM.

AN possit vxor irritare aliqua viri vota absque sua licentia facta? Refertur quadā opinio. n. 1. Potest sola sibi p^{re}iudicantia irritare, numer. 2. Est vera irritatio: nec ea vota reuiuiscent, numer. 3.

An viro integrum sit absque vxoris licentia, aliquas abstinentias, vigilias, peregrinatio nem vovere, specialiter in subsidium Hyrcanum, ita vt vxor irritare negeant remissum, numer. 4. & ibi, de mutatione habitas.

An cām abstinentia à viro promissa sunt minime, possit vxor integrē renegare, vel so-

lūn quād excessum sibi p^{re}iudicantem? nu. mer. 5.

An possit vxor irritare vota viri in p^{re}iudicium familiæ, & t^eri familiaris facta? nu. 6.

Quid de voti non petendi debitum, factō à p^{re}to sine vxoris licentia? nu. 7.

An ratione sī periculi, possit vxor que incidit in fornicationem temporalē, aut sp̄iculalem, id non petendi debitum irritare? num. 10. 8.

An vota sibi p^{re}iudicantia possit vxor adultera, vel factō diuorii, vel tempore diuorti emissa irritare? remissum, nu. 9.

Quid de votis factis ab alterno cōage absq; alterius licentia, tempore quo cōmuni placito vterq; castitate, aut religionē voverat: aut alter castitate, alter vero religionē, aut ordinis sacri uice p^{re}ceptione voverat? nu. 10.

An possit vxor irritare vota facta à viro in tempus soluti matrimonij? nu. 11.

An possit vxor ante consummatum matrimonium, irritare vota tunc à viro facta? nu. 12.

Quid de votis factis à viro, de vxoris licentia? nu. 13.

Quid de voto integrē castitatis seruanda, factō à viro, consentiente vxore? nu. 14.

An possit vxor irritare vota castitatis, aut alicia mutuo consensu facta etiam sifterum veterq; ius in corpus sibi concedat? nu. 15.

An vxor subsequens possit irritare vota tempore prioris matrimonij absq; licentia vxoris facta? nu. 16.

Quid de factis cum licentia prioris vxoris? numer. 17.

Quid de factis ante matrimonium? nu. 18.

Soluntur argumenta. n. 9.

I N hac quāstionē existimant quidā, nulla viri vota posse ab uxore irritari, quātus absq; eius licentia sint facta. Dicuntur, quia vxor non habet dominū voluntaris viro, inō ipsi tanquam capiti subest. Nec etiam materia p^{ro}misi^{ta}; quoniam hoc maxime verum habetur quoad actus matrimonij, quoad illos autem, coniuges sumi pares capi gaudemus, de diuortijs. Huius sententia videtur Sotus lib. 7. dē iust. quāst. 3. art. 1. versic. an verō extra hanc materiam. Et tenetur Petrus de Ledesma de matrim. q. 64. artic. 4. dubio. 2. conclus. 2. & quidam alij Neoreici docti.

2. Prima conclusio. Quanuis vxori non sit permisum omnia viri vota irritare: cōd quod non est caput viro, sed ipsius imperio subestrat potest omnia, & sola viri vota absq; sua licentia facta, irritare, quā ip^{si} p^{re}iudicant quoad moderatam debiti redditionem, aut mutuam cohabitationē. Quoniam vxor habet dominū, & potestatē corporis viro, per contrātū matrimonij acquisita, quoad debitum sibi reddendū moderatē, & cohabitandum. ad Corinth. 7. ergo vota huic dominio p^{re}iudicantia irritare poterit. Et confirmatur, nā habens dominū irritandi votū nō redendi debitum, & non coabitandi: habebit subinde potestatē irritandi votū hoc impedientia. Secundū. Nā quamvis quoad actus matrimonij sint cōiuges æquales, ex ratione, quād æquè neuter alfringitur ad petendum, & vterq; tenetur petenti reddere. At sibi ipsiis fuit subdicti, in quantum neuter habet sui corporis potestatē, & domoniū, sed per matrimonij transitū in alterum. Ergo ratione huius dominij, & superioritatis, poterit vxor ea vota irritare, quā illi potestati sc̄iunt. Huius sententia videntur Glossa, c. manifestū, vers. nū. author. 33. q. 5. & ibi Hugo, & Archi. n. vnic. Bellemera. n. 1. Holiensis sum. tit. de voto. 5. quis vovere possit. n. 8. vers. vxor etiam, & c. scriptura, de voto, ad fin. vbi Innoc. ad finem. Ioan. Andr. nu. 4. Anton. n. 3. Abbas. n. 8. Anchār. n. 13. Cardin. q. 14. Abulensis. c. 30. Num. q. 83. & cap. 6. March. quāst. 149. D. Anton. 3. par. tit. 1. cap. 22. §. 1. Majoris. 4. d. 3. 8. q. 4. dubio. 2. quod incipit, qui polsint vovere, versic. quarta personæ. Supplementum Gabrie. 4. d. 32. q. vnic. art. 1. notabili. 3. & art. 2. conclus. 7. Rofella votum. 2. num. 9. Ang. votum. 2. num. 8. Sylu. votum. 5. q. 1. Lex 8. tit. 8. p. 1. Gregor. Lopez. l. 3. verb. el mārido, eodem tit. & p. Margarita confessorum vbi de voti irritationē, fol. 135. Man. 2. tomo summa. c. 90. num. 3. vbi dicunt non posse virum absq; vxoris consensu, vota emittere debito coniugali p^{re}iudicātia: sicut nec vxorem absque viri licentia: Imō Ioan. Andr. Anchār. D. Anton. ibidē, dicunt posse vxorem id votū viri retrouare. Atq; expelle tenent hanc sententiam, Nau. sum. c. 12. latine. n. 64. hispan. nu. 65. Stun. de voto. q. 3. n. 60. Toledo. lib. 4. sum. c. 18. Arag. 2. 2. q. 88. art. 8. fol. 1020. Graff. 1. p. decisi. lib. 2. c. 29. n. 8. Philiar. de cōfisc. sacerdotis. 10m. 1. p. 2. lib. 3. c. 18. q. 11. pec. cat. Ludo. Lop. 1. p. instruct. c. 47. q. 5. vitim. Cahed. sum. de sacramētis, tract. de matri. cap. 8. n. 74. & supponit Valētia. 2. 2. disp. 6. q. 6. de voto, puncto. 6. quāst. vltim. de

votis subditorum. Pro eadem sententia sunt Abbas, Cai. Ang. Syl. Sotus, qui (vt aduersi disput. 39. n. 36.) dicunt professo nem, quā vir absq; vxoris cōfēnsū emisit, de qua sit mentio. c. quidam, de conuersi coniug. non obligasse ad religionem solu to matrimonio. Quia vxore reuocauit.

3 Secunda conclusio. Vota ea vii irritata ab vxore non reuiuscunt: sed manet per fe & irritata, & extinta. Probatur ex Ab bate, Cai. Ang. Syl. Soto, qui (vt numer. praecedenti, fine, dixi) dicunt votū reli gionis viri reuocatum ab vxore non re uiuiscere, atq; ita non teneri virum ea de ffecta ad illud. Insuper probatur ex dictis disp. 39. n. 34. vbi cōtrafatos ostendimus, sufficere ad veram iritatem votorum, ita ut amplius minime reuiuscant, per fe ctum, & absolutum dominio in materia pro missam. Tale habet vxor circa ea, quæ debito coniugali, & cohabitationi prae dicant, & tenet exp̄l Nau. sum. c. 12. n. 66. vbi aut non reuiuscere vota, quæ irita runt mariti, vel vxores.

4 Ex dictis infertur, non posse virū absque vxoris consensu eas preces, absentias, vigilias ve promittere, qua ita debilitates vires, vt inceptus sit reddendo moderatē debito: quāvis vōtū posset aliquas mo deratas minime illud impidentes, vt probauit lib. hoc. disp. 3. n. 7. & quid, de pere grinatione etiam in subditi terr. Sancte dixi disp. 4. n. 15. & 16. & num licet alteri coniugi habitum mutare altero reniten tia ex dictis. n. 9.

5 Non poterit autē vxor, vbi ieiunia pro missa, vigilias, aut preces, debitam mensu ram excedit, reuocare in totū: sed exces sum illud. Quia solum potest reuocare vota in quantum debito coniugali prae dicant, at solus ille excessus promissus, est huiusmodi: atq; obligatio illa non est indi uidua, sed commodam patitur diuisione. In quo easu dispens. 35. n. 4. dixi non primiti per modum vnius. Et cōfirmatur. Quia si ieiunium quadragesima obſtit debito coniugali moderatē reddendo, excusabitur vir, non in vñuerum, sed quatenus il li obligacioni obſtit. Insuper confirmatur ex ijs, quæ. n. 14. trademus.

6 Secundā infertur, vota in praejudicium familiæ, & rei familiaris, à viro emissa, vt ergo magnas elemosynas, non pos se ab vxore irritari. Quia tota familia, & bonorum administratio est pēnes virū, in dependet ab vxore. Nam etiam ipsa re

clamante tenebit factum, licet male faciat. Sic Sotus lib. 7. de iust. q. 3. art. 1. verf. an verd extra hac materiam. Quod si votum illud in vitium prodigalitatis, aut iniustitiae tenderet, non haberet vim obligandi, & ita non indigeret relaxatione. Atq; ita cum Soto ibi, tenet Angles floribus. 2. p. q. de voto, art. 7. post. 9. difficultatem, dubio. 3. conclusione. 2.

Tertiā infertur, quid dicendum sit de voto non petendi debitum, factō à viro abfq; vxoris licetia. Illud enim irritari pos se ab uxore, affirman aliqui. Eò quid si in vxoris praejudicium, quæ contra natura liter insitum fecimis pudorem, cogetur semper petere. Sic docent Enriques lib. 11. de matrim. c. 15. n. 8. ad finem. Manuel. 2. tomo summae. c. 90. nu. 3. Philiareus de officio sacerdotis, tomo. 1. p. 2. lib. 3. c. 4. & excipit in conclusione. Vega. 2. tomo sum. c. 129. cau. 93. & dici est probabilis simum, Aragon. 2. 2. q. 88. art. 8. fol. 1021. Et videtur teneri Nau. summa. c. 12. n. 60. cum hoc temperamento, nisi sit votū non petendi in fauorem sui, sed tantum quando mos est gerendus alteri coniugi. Et videtur tenere alij indistincte dicentes posse alterum coniugem id votum cassare. Hi sunt Gutierrez, q. canon. lib. 2. cap. 22. nu. 49. Manuel. 1. tomo summae. 2. editione. c. 2. 43. n. 8. Ludovicus Lopez. 1. p. instru. cap. 46. s. votum coniugis. Ceterum dicē dum est, non posse irritari ab uxore hoc votum. Quia hoc votum non est contra fidem matrimonij, quæ solum astringit virum ad reddēdum, nec vxor dominii aliquod, aut potestatem habet in virum, vt compel lat ipsum ad petendum debitu, sed quod si sunt pares, & ambo sui iuri, & ex altera parte, vir non est subdit mulieri quoad fuos actus, vt videat, expediat necne illos implere. Sic tenent Palacios. 4. d. 38. disp. 2. fol. 717. column. 1. initio. Angles floribus. 2. p. q. de voto, art. 7. post. 9. difficultatem, dubio. 2. Stut. q. 3. de voto. n. 60. Antonius Gomez super bullam cruciatam, clausula. 10. nu. 67. & à fortiori, id tenent Doctores omnes, qui virum posse irritare id votum vxoris negant: quos retuli dispens. 39. num. 10. Nec obſtit grauamen vxoris, qua cogetur semper debitum petere. Quia vir emiso eo voto tenet se a liquiōtis offere ad vñsum cōiugalem: nec verē irrogat iniuriam, vtens iure suo non petendi.

Hoc temperat satis obſcurē, Nau. sum-

8

Disputatio Quadragesimasecunda.

1311

ma. c. 12. latin. n. 64. hispan. n. 65. dicēs tunc posse coniugem votum alterius non petendi debitu irritare, quando incidit in notoriā fornicationē carnalē, vel spiritualem, & probat ex. c. Agathofa. 2. 7. q. 2. & refert Abbatem. c. fin. de conuersi. cōiug. & ita Nauarū intelligit Valētia. 2. 2. disp. 6. q. 6. de voto, puncto. 6. q. vltim. de votis subditorum. §. existit autē, nec illum improbat, sed dicit id non clare colligi ex d. Agathofa. Eodem modo intelligit illum Ludou. Lop. 1. p. instru. cap. 47. 4. vltimo, & dicit posse tunc alterum irritare, ne alter periclitetur. Sed cap. Agathofa nil conferat id probandum. Et falſo allegatur Abbas. Nec video cui fundamento hæc limitatio innitatur. Quoniam periculum alterius coniugis est quidem sufficiēs causa petenda dispensationis: at non confert dominium in alterius voluntatem, vel materiali, quod exiguit ab irritandi potestate. Ergo si excluso eo periculo non poterat coniux irritari, idem erit dicendum eostante. Deinde, quia parum conferat ad periculum, fornicationē effe notoriā, aut occultam: & fornicatio ni spirituā non consuletur irritato voto non petendi, & ideō ad limitatio nē est rejicienda.

9 Vrūm autem vxor adultera, siue integrō matrimonio, siue separato per diuor cium, posfit irritare ea vota innocentis, quæ poterat ante adulterium, aut ante diuor cium? Dixi disp. 37. numero. 7. & 8. & quid, de votis tempore diuorci à vi ro factis! Dixi eadem disp. 39. n. 41.

10 Quartā infertur, Quid dicendum sit de votis factis à coniugibus, postquam mi tuo consensu voverunt continentia. Cum enim per tale votum non absoluatur à co habitatione, & alij obsequijs, sed à solo debito coniugali persoñēdo (vt diximus disp. 37. n. 14.) & ideō viro adhuc incum bat vxoris gubernatio, poterit quidē omnia vxoris vota irritare, præter votum illud casitatis: vxor autem solum votū longe peregrinationis, & alia huiusmodi, quæ cohabitationi aduersantur, irritare posset: non autem quæ debito coniugali persoñēdo. Quia ad solam cohabitationem ius habet. Et ea est vera, & perfecta irritatio: atq; ideō vota sic irritata non reuiuscunt. Iuxta ea quæ. n. 3. diximus. Si autē mutuo consensu iterū concedant sibi coniuges ius in corpus, dicemus. n. 15. Si autē votū cōmuni cōfēnsū religionis: aut alterius

cōiugis, ingrediendi religionē, ordinisve faci suū cōfēndi, aliterius verō, casitatis, ca su quo efficietur hæc vota obligat (de qua re egimus tota disp. 37.) cū adduc vir gubernationē vxoris retineat, donec matrimonii separati, poterit omnia illus vota irritare, præter illud religionis, aut castitatis. Sieu disp. 39. nu. 20. diximus posse vi rū irritare vota ab uxore emissa ante mar moni consummatū, animo ingrediēdi re ligionē, & in illa explēda, præter religionis votū. At verō vxor nō poterit irritare ali quod votū viri, nisi quod impedit debiti cōiugale, aut cohabitationē, dū non se paratur matrimonium, implenda ea vota. Quia interim ius habet ad hæc, quando potest matrimonium consummatū sunt facta vota illa matrua religionis. Juxta dicta disp. 37. n. 5. & hæc quidē, quādo alia vota sunt facta abfq; alterius coniugis licetia. Nam quando cum licentia sunt facta, dicemus disp. hæc. n. 13. & sequentibus.

11 Quintā infertur, vota facta à viro in templo soluti matrimonij, minime posse ab uxore irritari. Quia ipsi minime prædicant.

12 Sextā infertur, vota facta à viro abque vxoris licetia ante consummatū matrimonij, si animo trāfēndi ad religionē fiant, nequāquā posse irritari ab uxore. Quia ipsi minimē prædicant. At si nō eo animo, vel eo animo votis factis, cōsummatē matrimonij, posset verē, & perfectē irritare sibi præiudicatiā. Qui matrimonio initio ante cōsummationē, acquirit ius in corpus viri, atq; dominū, cui aliter prædicare nequit, nisi per ingressum religionis.

13 Septimā infertur, validē posse irritare vxor vota sibi prædicantia, emissa à viro de ipsius vxoris licetia. Quia ea licetia cōcessit adhuc manet domina materij illius promissā, vt probauimus disp. 40. n. 4. Sie docēt Inno. c. scripture, de voto, ad fin. D. Anto. 3. p. tit. 1. c. 12. §. 1. & Sot. 4. d. 27. q. 1. ar. 4. vers. id autē, videtur id tenere, quæ sequitur Bart. à Ledes. de matri. dubio. 20. concil., vterq; enim ait indistincte, coniugē dantem licentia youendi posse reuocare. Addunt Inno. & D. Anton. peccare reuocantem. Sed dicendū est (ac diximus de viro, disp. 40. n. 4. & sequen. nimis), peccare mortaliter vxorem abfq; causa irritati, virū autem à culpa excufari: exilente autē iusta causa, nullam esse culpā: & votum si irritatum minime reuiuscere, ratione dicta. n. 1. Quia vota ea irritantur ratione perfecti dominij in materiam.

Oooo 4

Octa-

Ocaud infertur, si vir de licentia vxoris fecerit votū omnimodē castitatis, abstine-
di, nēpe, à petitione, & redditione, & ser-
uādī omnīdē castitatis, posse vxorē ex iu-
sta causa līcētē irritare quoad redditionē,
& absq; iusta causa, valide, sed cū peccato.
Quia adhuc domina manet corporis viri,
atq; ita materiæ promissæ: non posse autē
quoad reliquos effēctus. Vnde vir cui sic
irritari est vorum, tenebitur nō petere, &
soluto eo matrimonio, ab alio inēduo ab-
stinenre, & si fornictetur, erit reus sacrilegij
contra votū castitatis. Quia cū tantū ha-
beat dominū corporis viri quoad obliga-
tionē, quā habet vir reddendi, quod licen-
tia vouenda concessi, minime amīst, non
autē quoad cæteros castitatis actus, ad
quos votū obligat, nō poterit irritare ni-
fi quoad illū solum actu. Nec illi actus ca-
stitatis, promissa castitate, voulēr per mo-
dum unius. Cū commode diuidi possint.
Quod constat ex c. quidam, &c. placet,
de conuersio. coniugat. vbi deciditur con-
iugem, qui in scio altero coniuge voulēr
lemmiter castitatem in religione, valide vo-
uisse quoad non petendum, & abstinenti
ab alio matrimonio, quod erat in sua pote-
state: non autē quoad non reddendum, &
Doctores, quos. n. 2. fin. retuli, dicentes
vxorē irritasse illud votū viri, admittunt ir-
ritationē quoad partē obligations illius
voti. Insuper probatur, nā qui voto castita-
tis facta transit ad nuptias, tenetur redde-
re, at nec potest petere, nec aliud matrimo-
nium eo soluto inire, etià fornicetur,
reus erit sacrilegij (vt probatumus disp. 33
n. 5. & 11.) ergo ea obligatio est diuisibilis.
Nonō infertur, si cōiuges qui mutuo cō-
fensus voulēr castitatem, iterū sibi ius in
corpus concedat, & renunciationem iuris
remittat (quo cufi diximus disp. 40. n. 22.)
posse virū irritare votū illud castitatis v-
xoris) minime posse vxorem votum illud
viri irritare. Quia quoad reddendum, in
quo vix est domina, nō indiget irritatio-
ne. Cum statim teneantur coniuges sibi
reddere (vt dixi disp. 37. n. 15.) Qoad al-
lios autem actus ad quos votum illud obli-
gat, nequit vir irritare. Ut probauit, num
precedenti. At cætera vota communī con-
fensus facta, que alijs posset vxori irritare
facta sine licentia, ed quod sibi preiudi-
ciant, de quibus respectu potestatis viri ad
irritandum, diximus disp. 40. n. 22. & do-
cūimus posse virū irritare, præter illa, que
sunt mutandi statutū: dicendum est posse

vxorem in viro irritare, non quidem om-
nia, sicut potest vir: sed sola quæ sibi pra-
iudicant. Quia illa licentia concessa adhuc
vxor manet domina materiæ, nec ibi sicut
aliqua renunciatio iuri irritandi: & licet
durante illo mutuo castitatis votō nequi-
ret irritare ea vota, que debito coniugali
persolendo aduersabani. Eò quod ius
illud renunciarai. Iā tamen illud per mu-
tuū illam remissionem eli recuperatum.
Quid autē, si medio illo tempore quo votū
castitatis mutuo consensu factū obli-
gabat, vir promiserat magnas abstinentias,
que debito coniugali persoluedo obstat:
quæ vota. n. 10. diximus non posse irritari
ab vxore: an instaurato matrimonio facta
illa noua corporū traditione, possit vxor
irritare? Credo minime posse perfecē irri-
tare. Quonia cū vir esset sui iuri quoad
debitum reddendum, poterat independē-
ter vota illi obstantia emittere: atq; ita v-
xor ex cufi cōfensu minime pendebat,
non poterit irritare: sed reputabuntur tan-
quam facta ante matrimonium, quæ suspe-
di posse ab vxore, dicemus. n. 18. At vir ea
omnia facta ab vxore poterit irritare, non
ratione dominij in materiam, sed ratione
gubernatio. voluntatis, etiam si non in-
stauratur matrimonium: nec illa noua tra-
ditio fiat, vt diximus. n. 10.

Decimō infertur, posse vxorem subse-
quentem, vota à marito facta tēpore prioris
matrimonij, priori vxori præjudicant
quoad debitum, & cohabitatione, per-
fēctē irritare, ita vt nunquam reuiuiscant,
si facta sint fini prioris vxoris licentia. Quia
ea pendebant à voluntate prioris vxoris
tangam domina illius materiæ, in cuius
locum, & potestatem succedit posterior
vxor. Sicut de viro successe repre-
vniuersorum votorum dixi disp. præceden-
ti. n. 3.

Imō id poterit, quāuis de licentia prioris
vxoris, aut mutuo consensu facta sint,
omnia enim illa, que non obstante eo con-
fensus poterat prior vxori irritare: iuxta di-
cta, n. 12. & 14. poterit subfsequens vxor,
vt pote quæ in eandem potestatem succed-
dit irritare: si adit iusta causa, līcētē, illa
deficiēt, illīcētē, sed validē, vt de viro suc-
cessore respetu omnium votorum, dixi
disp. præcedenti. n. 17. 18. & 20. & pote-
rit ad libitum suspendere, vt ibi dixi de vi-
to. n. 16.

Vltimō infertur, vota ante matrimonium
facta, non posse vxorem perfecē irritare,

ita vt soluto matrimonio non reuiuiscat:
at posse su. pendere illorum executionē, si
damnum sibi inferant, & proinde tunc nō
obligabunt, donec soluantur matrimoniu.ū.
Sicut de viro respectu omnium votorum
vxoris, diximus disp. 39. n. 23. & 39. & (vt
ibi diximus, vxore cōcedente postea licen-
tiā, tenebatur vir ad vota, vt pote quæ nō
extinguita, sed suspensa duntaxat erant. Cū
enim vxor non habeat perfecūm, & abso-
lutum dominum illius materiæ, erat enim

ante subiectiōnem Deo consecrata, sed se-
cundūm quid, inde est, vt nequeat perfec-
tē irritare, sed solū suspendere. Iuxta do-
ctrinam quā tradidimus. d. disp. 39. n. 34.
Atq; huius sententia videntur Anton. c.
scriptiū, de voto. n. 3. & ibi Abbas. n. 8.
Anchar. n. 14. Rosella votum. 2. n. 10. v.
bi aiunt neutrūm coniugem teneri vota
exequi alio contradicente.
Ad argumentum. n. 1. propositum, con-
stat ex dictis. n. 2. in secunda ratione.

DISPVT. QUADRAGESIMATERIA.

Vtrūm censeatur vir irritare vota vxoris, vel vxor viri, & generaliter
superior inferioris, cū conscius voti, dicit se nolle vt subditus id,
quod voulēr, faciat vel præcipit oppositum. Vt si vxor de licentia vi-
ri fecerat votum non petendi, nec reddendi, & vir petat debitum?
Et quando superior ignorat votum, sit ei detegendum?

SUMMARIUM.

Propositiū ratiō dubitandi. n. 1.
Non est irritatio voti, vt superior illius ig-
narus, prohibet executionem, aut licentiam
petitum ad exequendū denegat: & ita ad-
huc votum ligabit, n. 2.

An poterit petere licentiam ad implendum
rem promissum tacito voto, vt pro tunc ex-
egetur subditus ab impletione? Ref. etur o-
pinio. n. 3.

Subditus voulēs rem, quā implere nequit ab/
que licentia, tenebat petere licentiam ad im-
pletum. n. 4.

Quid, si materia tempore voti erat permisa, &
post prohibetur? n. 5.

Quid, si subditus ignorabat rem esse vetitam,
vel desiderari licentiam ad implendum il-
lad votum? n. 6.

Non tenetur subditus voulēs rem, quam ab/
superioris licentia exequi nequit, explicata
votum superiori, vt pro tunc exequatur,
n. 7.

At si superior voti ignarus denegat licentiam
ad tempus, vel in perpetuum, tenetur sub-
ditus iterum illam potere: vel maneat liber
a voti obligatione? n. 8.

Quando votum est in temporis honorem, an si
superior in scio voti prohibet eo tempore
materiam, si subditus omnino liber, ita vt
superior iterum concedenti licentiam, non
tenetur ad votum nec tenetur illud ma-
nifestare superiori? n. 9.

Quando censeatur voti irritatio, superiorem
consciūm voti prohibere materiam, vel non
concedere licentiam ad exequendum, vel op-
positum præcipere? n. 10.
Soluuntur argumenta, n. 11.

V Idetur non esse irritationē, quā
do superior voti confessus contradi-
cit, dicens se nolle, vt subditus
impleat. Quia Num. 30. post scie-
tiam, & contradictionem, ponitur irrita-
tio, ibi. Sin autem audiens vir statim contra-
dixerit, & irritas fecerit pollicitationes. Nō
ergo sunt idem, scire superiorē, contradic-
tere, & irritare. Secundo, quia haec verba,
Noloy facias, à superiore prolatā, sunt
ambigua, possuntq; commode, & propriè
acci, vel de voti suspensione, vel de eius
dem irritationē. Ergo dum amplius non
constat de superioris mente, accipienda
sunt, vt solū suspendant. Cū enim vo-
tum sit in obligandi possessione, ea priu-
dū nō est in dubio. Et confirmatur, quia
superior & quæ finem intentum, nempe, ne
subditus exequatur, coparat, huc irritet,
sive suspendat.

Prima cōclusio. Non est irritatio voti,
vbi superior illius ignarus prohibet mate-
riā promissam, aut petitā licentiam ad ex-
equendū denegat. Cōstat, quia irritare vo-
ti est actus iurisdictiōnis, & consequēter
Inō efficitur vbi non est volitus, quod con-